

Opleidingsstelsels voor advocaten in de EU

Informatie verstrekt door: Nationale kamer van rechtskundig adviseurs (*Krajowa Izba Radców Prawnych*)

BESCHRIJVING VAN HET NATIONALE OPLEIDINGSTELSEL VOOR ADVOCATEN in Polen

1. Toegang tot het beroep

Hoger onderwijs/universitair onderwijs	JA
Een afgeronde universitaire rechtenstudie is verplicht	JA , kandidaten moeten minimaal een mastertitel hebben.
Stappen om een volledig bevoegde advocaat te worden:	<ul style="list-style-type: none"> • Afleggen van toelatingsexamen (georganiseerd door het ministerie van Justitie). De lokale orden van advocaten/kamers van rechtskundig adviseurs zijn alleen verantwoordelijk voor de organisatorische aspecten van de examens. Ze formuleren niet zelf examenvragen. Wel controleren ze aan de hand van de door het ministerie verstrekte antwoorden of de examenvragen juist zijn beantwoord. • Voltooien van een introductieperiode • Afleggen van staatsexamen aan het einde van de introductieperiode • Inschrijven bij de balie <p>Polen kent twee categorieën juristen die rechtsbijstand verlenen: advocaten en 'rechtskundig adviseurs'.</p> <p>Op dit moment geldt nog dat 'rechtskundig adviseurs'</p>

niet in strafzaken mogen pleiten. Maar deze beperking zal spoedig worden opgeheven.

Vanaf 15 juli 2015 zal tussen advocaten en 'rechtskundig adviseurs' geen verschil meer bestaan in de reikwijdte van hun bevoegdheden. Ze zullen dan hetzelfde pleitrecht hebben, voor alle rechtbanken en bij alle zaken. Dus ook voor de hoge raad, de hoogste administratieve rechtbank en het constitutioneel hof.

Het enige verschil tussen beide beroepsgroepen dat ook na 15 juli 2015 zal bestaan, is dat de 'rechtskundig adviseur' zijn beroep kan uitoefenen

a) als individueel beoefenaar,
b) als partner in een maatschap of vennootschap onder firma waarin de partners 'juridisch adviseur', advocaat, belastingadviseur, octrooiadvocaat of buitenlandse advocaat zijn, of

c) op basis van een arbeidscontract,
terwijl de advocaat zijn beroep kan uitoefenen

a) als individueel beoefenaar, of
b) als partner in een maatschap of vennootschap onder firma waarin de partners 'juridisch adviseur', advocaat, belastingadviseur, octrooiadvocaat of buitenlandse advocaat zijn.

De advocaat kan dus niet in loondienst werken.

Om **advocaat** of '**juridisch adviseur**' te kunnen worden, moet aan de volgende eisen worden voldaan:

- 1) in Polen een academische rechtenstudie hebben voltooid en een mastertitel hebben behaald of in het buitenland een academische rechtenstudie hebben voltooid, mits de in het buitenland gevolgde studie in Polen wordt erkend,
- 2) in het bezit zijn van alle burgerlijke rechten,
- 3) volledig handelingsbekwaam zijn,
- 4) van onbesproken gedrag zijn en bovendien in het verleden een dusdanig gedrag ten toon hebben

		<p>gespreid dat daaruit kan worden afgeleid dat hij/zij het beroep op een correcte wijze zal uitoefenen,</p> <p>5) in Polen de beroepsopleiding hebben voltooid en het examen voor 'juridisch adviseur' of advocaat met goed gevolg hebben afgelegd.</p>
Alternatieve routes naar dit beroep:	JA	<p>Er bestaat een alternatieve route naar het advocaatschap voor houders van een doctorsgraad, hoogleraren recht en assistent-advocaten (zie voor meer hieronder in: "Opleiding tijdens de introductieperiode?").</p>
2. Opleiding tijdens de introductieperiode		
Is er een introductieperiode?	JA	<p>Rechtsgrondslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel 32 van de Wet betreffende rechtskundig adviseurs (Ustawa o Radcach Prawnych) • Wet op de advocatuur (Ustawa o adwokaturze)
Verplicht	JA , maar niet voor alle categorieën kandidaten	<p>Vastgestelde duur: 3 jaar</p> <p>Vrijgesteld van de initiële opleiding en van het examen dat toegang geeft tot het beroep van advocaat of rechtskundig adviseur (balie-examen) zijn personen die zijn afgestudeerd in de rechten en</p> <ul style="list-style-type: none"> - houder van een doctorsgraad of hoogleraar recht zijn, of - het beroep van rechter, openbare aanklager of notaris hebben uitgeoefend, of - (i) met goed gevolg het examen voor toelating tot het beroep van rechter hebben afgelegd, of (ii) houder van een doctorsgraad zijn en in de voorgaande 5 jaar ten minste 3 jaar als junior of

		<p>assistent in de rechterlijke macht of bij een advocatenkantoor hebben gewerkt.</p> <p>Afgestudeerden in de rechten die zijn vrijgesteld van de beroepsopleiding maar wel het balie-examen moeten afleggen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - personen die voor een periode van ten minste 5 jaar <ul style="list-style-type: none"> a) in de laatste 8 jaar voorafgaande aan het balie-examen, als junior of assistent in de rechterlijke macht hebben gewerkt, of b) in de laatste 10 jaar voorafgaande aan het balie-examen, op basis van een arbeids- of civielrechtelijke overeenkomst voor een advocatenkantoor hebben gewerkt in een functie die juridische kennis vereist en rechtstreeks verband houdt met het verlenen van rechtsbijstand, of c) in de laatste 10 jaar voorafgaande aan het balie-examen, voor een overheidsinstelling hebben gewerkt in een functie die juridische kennis vereist en rechtstreeks verband houdt met het verlenen van rechtsbijstand aan die instelling, <p>personen die met goed gevolg het examen voor toelating tot het beroep van rechter, openbare aanklager of notaris hebben afgelegd.</p>
Soorten organisaties die verantwoordelijk zijn voor het organiseren van introductieopleidingen	De orden van advocaten en de kamers van rechtskundig adviseurs	
Vorm van introductieopleiding	Klassikale opleiding gecombineerd met stage onder toezicht van zowel de orden van advocaten als de kamers van rechtskundig adviseurs	

Toelatingsexamen/ toetsing voorafgaand aan de introductieperiode	JA	<ul style="list-style-type: none"> • Controle/verificatie van diploma • Toelatingsexamen
Vast curriculum tijdens de introductieperiode	JA	<p>De volgende thema's komen aan de orde:</p> <p>Deontologie, civiel recht, civiele procedure, strafrecht, strafrechtelijke procedure, administratief recht, administratieve procedure, arbeidsrecht, EU-recht, belastingrecht, socialezekerheidsrecht, familierecht, vennootschapsrecht, insolventierecht, intellectueel-eigendomsrecht</p>
Bijzonderheden ten aanzien van opleiding in EU-recht en taalvaardigheden:	JA	<p>Opleiding in EU-recht maakt deel uit van de beroepsopleiding voor advocaten en rechtskundig adviseurs. Er bestaat echter geen officieel opleidingsprogramma. Advocaten worden in de regel opgeleid in Europees procedureel en institutioneel recht en zelden in Europees materieel recht.</p> <p>Voor advocaten en rechtskundig adviseurs bestaan geen verplichtingen ten aanzien van taalvaardigheidstraining.</p>
In verschillende fasen opgedeelde introductieperiode	JA	<p>De opleiding is verdeeld in perioden, waarbij in elke periode andere rechtsterreinen worden behandeld.</p> <p>De duur van deze perioden varieert van 3 weken tot 6 maanden.</p> <p>De inhoud van de theorieklassen is afhankelijk van de opleidingsperiode. Zo worden bijvoorbeeld in het eerste jaar civiel recht, civiele procedure en arbeidsrecht behandeld.</p>
Beoordeling/Examen na de introductieperiode	JA	<ul style="list-style-type: none"> • Schriftelijke examens • Rapporten van de stagebegeleider (De stagebegeleider geeft elk jaar een uitgebreide beoordeling van de voortgang die de stagiair dat jaar met de verwerving van beroepsvaardigheden heeft gemaakt.)
3. Stelsel voor permanente educatie		
Onderscheid tussen permanente	NEE	

educatie specialisatieopleidingen	/	
Verplichtingen met betrekking tot permanente educatie	JA	<p>De opleidingsverplichtingen die zijn vastgelegd in de interne reglementen van de nationale kamer van rechtskundig adviseurs en de hoogste raad van advocaten</p> <p>De orde van advocaten is samengesteld uit 24 lokale balies. De orde is volledig autonoom. De raad is het bestuursorgaan van de orde.</p> <p>De orde en de nationale kamer van rechtskundig adviseurs zijn verantwoordelijk voor de permanente educatie van hun leden.</p> <p>De raad van de orde van advocaten is bijgevolg bevoegd voor de opleiding van advocaten en de nationale kamer van rechtskundig adviseurs voor de opleiding van rechtskundig adviseurs.</p> <p>Rechtsgrondslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikel 41 van de wet betreffende rechtskundig adviseurs - Artikel 23 van de gedrags- en beroepscode voor rechtskundig adviseurs - Resolutie nr. 30/B/VII/2008 van 6 juni 2008 van de nationale kamer van rechtskundig adviseurs - Artikel 3, lid 4, van de wet op de advocatuur - Artikel 8 van de gedrags- en beroepscode voor advocaten - Resolutie 57/2011 van 19 november 2011 van de hoogste raad van advocaten - Verklaring van 25 maart 2006 betreffende permanente educatie
Verplichtingen met betrekking tot specialisatieopleidingen	NEE	Noch de wet, noch de interne reglementen van de hoogste raad van advocaten en de nationale kamer van rechtskundig adviseurs bevatten voorschriften betreffende specialisatie.
Verplichtingen met betrekking tot het leren van vreemde talen	NEE	

Verplichtingen ten aanzien van EU-recht als inhoud van permanente educatie / specialisatieopleiding	NEE	
<i>4. Accreditatiesystemen en aanbieders van opleidingen</i>		
Mogelijkheid van accreditatie	N.v.t.	
Aantal aanbieders van opleidingen die activiteiten voor permanente educatie aanbieden	Meer dan vijftig	
Soorten aanbieders van opleidingen die geaccrediteerde activiteiten voor permanente educatie ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> • Orde van advocaten • Niet-geaccrediteerde particuliere commerciële aanbieders van opleidingen • Niet-geaccrediteerde particuliere of openbare aanbieders van opleidingen zonder winstoogmerk (waaronder universiteiten) 	
Activiteiten en methoden		
Soorten opleidingsactiviteiten die worden geaccepteerd conform de verplichtingen voor permanente educatie of specialisatieopleidingen	<ul style="list-style-type: none"> • Klassikale trainingssessies • E-learning • Opleidingsconferenties • Als docent of trainer aan opleidingsactiviteiten deelnemen • Schrijven/publiceren 	Deelname aan opleidingsactiviteiten in andere lidstaten: Ja , verplichtingen inzake permanente educatie kunnen worden vervuld door deelname aan opleidingsactiviteiten in andere lidstaten
<i>5. Toezicht op opleidingsactiviteiten</i>		
Organisaties die toezicht houden op permanente-educatieactiviteiten	JA	Orde van advocaten/kamers van rechtskundig adviseurs De lokale orden/kamers zijn bevoegd voor de permanente educatie van respectievelijk advocaten en rechtskundig adviseurs
Toezichtproces	Het toezicht heeft betrekking op:	

- het programma van de opleiding,
- de entiteit die de opleiding organiseert,
- de doelgroep en het doel van de opleiding (is de opleiding volledig of hoofdzakelijk gericht op advocaten/rechtskundig adviseurs en op de ontwikkeling van beroepsvaardigheden?).

6. Nationale hervorming van het opleidingsstelsel

In 2011-2012 is een nationale stelselhervorming doorgevoerd om het opleidingsaanbod aan de behoeften aan te passen.

Advocaten in opleiding krijgen nu minder theorie- en meer praktijkonderricht.

De opleiding is ook meer interactief geworden (discussies, casestudy's, rechtbanksimulaties). Ook is er meer aandacht voor EU-recht, belastingrecht, nieuwe technologieën en de marketing van juridische diensten.

Bron: Proefproject - Europese justitiële opleiding: "*Lot 2 – Study on the state of play of lawyers training in EU law*", uitgevoerd door de Raad van balies van de Europese Unie (CCBE) en het Europees Instituut voor bestuurskunde (EIPA)